ΤΙΤΟ ἀγὼν ἀνεξαρτησίας

Τὸ χρονικὸ τῆς ρήξεως μὲ τὸν Στάλιν

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΥ ΝΤΕΝΤΙΓΙΕΡ

50ὸν

Τὸ φθινοπωρινὸ ἐκεῖνο 6ράδυ, καθὼς διέσχιζα τὶς ὄχθες τοῦ Σηκουάνα, προσπαθοῦσα νὰ 6ρῶ γιὰ ποιοὺς τάχα λόγους ὁ Ραναντίβε εἶχε τηρήσει τέτοια στάσι ἀπέναντί μας. Ἐγνώριζα πολὺ καλὰ τὶς ἀφόρητες συνθῆκες τῆς ζωῆς τῶν λαϊκῶν μαζῶν τῆς Ἰνδίας, ἐγνώριζα τί ἐσήμαινε γι' αὐτὲς ἡ διαμάχη μὲ τὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι. Ὁ Ραναντίβε ἴσως νὰ ἤθελε νὰ διατηρηθῆ ἀμείωτο τὸ σύμβολο ποὺ ἦταν γιὰ τὶς λαϊκὲς μάζες τῆς Ἰνδίας ὁ Στάλιν. Σκέφθηκα πὼς ἴσως οἱ Ἰνδοὶ κομμουνισταὶ νὰ ἔκαναν τὸ ἴδιο μὲ ἐμᾶς σφάλμα, τότε ποὺ στὶς κρισιμώτερες στιγμὲς τοῦ πολέμου οἱ παρτιζάνοι μας ξεψυχοῦσαν μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Στάλιν στὰ χείλη τους.

Κάπως πιὸ ἥσυχος ἐπέστρεφα στὴν πρεσβεία μας, στὸ βουλεβάρτο Ντελεσὲρ ἀρ. 1. Ἐκεῖ ἐμέναμε. Μᾶς φιλοξενοῦσε ὁ πρεσβευτής μας Μάρκο Ρίστιτς, ἕνας φίλος ἀπὸ τὰ νεανικά μου χρόνια. Ἔμαθα πολλὰ πράγματα ἀπὸ τὸ ζεῦγος Ρίστιτς. Χάρις σ' αὐτὸ ἤπια πρώτη φορὰ ἀγγλικὸ τσάϊ.

Ὁ Ρίστιτς καὶ οἱ φίλοι του ἦταν ἄλλοτε σημαίνοντες Γιουγκοσλάβοι σουρρεαλισταί. Ἐγὼ προσωπικά, δὲν ὑπῆρξα ποτέ μου ὀπαδὸς τοῦ σουρρεαλισμοῦ, καταλάβαινα ὅμως ὅτι τὸ φιλολογικὸ ἐκεῖνο κίνημα ἦταν ἡ διαμαρτυρία τῆς νεολαίας ἐναντίον ἀπηρχαιωμένων αἰσθηματικῶν ἀντιλήψεων. Ἀκολουθῶντας κι' ἐγὼ ἐκείνη τὴν ὁμάδα ἦταν σὰν νὰ παρακολουθοῦσα μαθήματα συγκριτικῆς φιλολογίας, ἐκθέσεων καὶ ἱστορίας. Ὁ παππούς τοῦ Μάρκου ἦταν ὁ περίφημος Γιοβὰν Ρίστιτς πρωθυπουργὸς καὶ ἀντιπρόσωπος τῆς Σερβίας στὸ συνέδριο τοῦ Βερολίνου τοῦ 1878.

Ὁ Μάρκο Ρίστιτς ἦταν ἐπίσης γιὰ ἐμένα, ὅταν ἄρχισα νὰ γράφω βιβλία, ἕνα εἶδος μέντορος. Αὐτὸς μὲ εἶχε παρακινήσει νὰ δημοσιεύσω στὰ 1945 τὸ πολεμικό μου ἡμερολόγιο καὶ αὐτὸς ἀνέλαβε τὴν ἔκδοσή του. Αὐτὸς εἶχε διαλλέξει τὸν τίτλο τῆς βιογραφίας, ποὺ ἔγραψα γιὰ τὸν Τίτο.

Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ βράδυ τοῦ 1948, κουβεντιάζοντας μὲ τὸν Ρίστιτς τοῦ μίλησα γιὰ ὅλη τὴν λύπη, ποὺ αἰσθανόμουν βλέποντας ἔξω τὰ κομμουνιστικὰ κόμματα νὰ παίρνουν τὸ μέρος τοῦ Στάλιν, παρ' ὅλον ὅτι ἐμεῖς οἱ Γιουγκοσλάβοι εἴχαμε μαζί μας τὸ δίκηο καὶ τὴν ἀλήθεια. Τοῦ ἐξήγησα πὼς ἂν μέχρις ἑνὸς ὡρισμένου σημείου καταλάβαινα τὴν στάσι τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Ἰνδίας, δὲν μποροῦσα ὅμως νὰ καταλάβω γιατὶ τὴν ἴδια στάσι ἔπαιρνε κι' ἕνα μεγάλο κομμουνιστικὸ κόμμα τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, πως τὸ γαλλικό.

Πρεσβευτὴς τῆς Γιουγκοσλαβίας στὴ Γαλλία, βαθειὰ διαποτισμένος ἀπὸ τὸν γαλλικὸ πολιτισμὸ ὁ Ρίστιτς, ποὺ ἐγνώριζε καλὰ τοὺς προοδευτικοὺς Γάλλους διανοουμένους, ἀπησχολεῖτο κι' αὐτὸς ἀπὸ τὸ ἴδιο πρόβλημα. Καθ' ὅλη τὴν περίοδο ἀπὸ τὸ 1948 ἕως τὸ 1953, ὅσο διήρκεσε ἡ ἐπίθεσις τῆς Κομινφόρμ ἐναντίον μας, ὁ Ρίστιτς, κι' ἐγὼ συζητήσαμε πολλές φορὲς γιὰ τὴν στάσι τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Γαλλίας, ἀπέναντι στὴν Γιουγκοσλαβία. Ὅταν ἄρχισα νὰ γράφω τὴν βιογραφία τοῦ Τίτο, κρατοῦσα ἐπιμελῶς σημειώσι τῶν συνομιλιῶν μου μὲ τὸν Ρίστιτς. Μιὰ περίληψις τῶν συνομιλιῶν ἐκείνων, ποὺ τὴν εἶχε συντάξει ὁ Ρίστιτς, εἶχε ἐπισυναφθῆ στὸ τέλος τοῦ βιβλίου μου ἐκείνου στὴν γαλλικὴ του ἔκδοσι. Ὁ Ρίστιτς συνεκέντρωσε ἐπίσης τὶς ἀναμνήσεις του τῆς περιόδου 1948—1949 στὸ Παρίσι καὶ τὶς ἐδημοσίευσε στὴν σειρὰ τῶν ἀπάντων του. Ἰδοὺ ἐν συνόψει μερικὲς ἀπὸ τὶς ἀναμνήσεις τοῦ Ρίστιτς σχετικὰ μὲ τοὺς Γάλλους κομμουνιστὰς καὶ μὲ τὴν ἀπόφασι τῆς Κομινφόρμ:

Ο ΜΩΡΙΣ ΤΟΡΕΖ

«Οἱ σχέσεις μου μὲ τὸν Τορὲζ ἦταν πολὺ εἰλικρινέστερες ἀπὸ τὶς σχέσεις μου μὲ τὸν Ντυκλό. Εἶχα πάντοτε τὴν ἐντύπωσι, ὅτι ὁ Τορὲζ ἦταν γενικὰ εἰλικρινέστερος καὶ ὡς ἄνθρωπος τιμιώτερος ἀπὸ τὸν Ντυκλό.

Ὁ Τορὲζ εἶχε δημοσιεύσει μὲ τὸν τίτλο «Μιὰ πολιτικὴ τοῦ γαλλικοῦ μεγαλείου» τοὺς λόγους ποὺ εἶχε ἐκφωνήσει τὸ 1936 1937, 1939 καὶ 1945 παραλείποντας τὰ χρόνια τοῦ πολέμου. Στὸ ἀντίτυπο τοῦ βιβλίου μὲ τοὺς λόγους του ποὺ μοῦ ἐχάρισε στὶς 20 Δεκεμβρίου 1945, εἶχε σημειώσει τὴν ἀκόλουθη ἀφιέρωσι: «Στὸν φίλο μου Μάρκο Ρίστιτς, εἰς ἔνδειξιν τῆς γαλλογιουγκοσλαβικῆς ἀλληλεγγύης. Τορέζ».

Ὁ τίτλος καὶ ἡ ἀφιέρωσις εἶναι χαρακτηριστικοὶ ἀπὸ πολιτικῆς ἀπόψεως. Ὁ Τορὲζ ἐτόνιζε τὸ ἐθνικὸ καὶ ὄχι τὸ ἐπαναστατικὸ στοιχεῖο. Θὰ μποροῦσα νὰ μνημονεύσω καὶ πολλὰ ἄλλα κείμενα καὶ νὰ προσθέσω καὶ ἄλλες προσωπικὲς ἀναμνήσεις μου γιὰ τὶς συνομιλίες μου μὲ τὸν Τορέζ. Ὅλα αὐτὰ τὰ στοιχεῖα θὰ ἐπιδείκνυον, ὅτι ἡ ἔξαρσις τοῦ ἐθνικοῦ αἰσθήματος, ὁ πατριωτισμὸς τοῦ Τορὲζ δὲν ἦταν ἁπλὸ ἀποτέλεσμα τακτικῆς. Ἦταν ἀναπόσπαστο μέρος μιᾶς πολιτικῆς, ποὺ ἀντεπεκρίνετο στὰ αἰσθήματα, στὶς ἰδέες καὶ στὴν ἰδιοσυγκρασία του. Θ' ἀναφέρω σχετικὰ ἕνα μόνον παράδειγμα.

Στὶς ἐκλογὲς τῆς 10ης Νοεμβρίου 1946 τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα τῆς Γαλλίας συνεκέντρωσε τὸν μεγαλύτερο ἀριθμὸ ψήφων (5.473.033) καὶ τὸ πολιτικὸ γραφεῖο τοῦ κόμματος διεξεδίκησε τὸ ἀξίωμα τοῦ πρωθυπουργοῦ ὁρίζοντας γιὰ ὑποψήφιο τὸν Τορέζ. Ἐτόνιζε, ὅτι ἐπεδίωκε τὴν στενὴ συνεργασία μὲ ὅλους τοὺς δημοκράτες ποὺ ἤθελαν τὸν σεβασμὸν ὅλων τῶν φρονημάτων καὶ πεποιθήσεων καὶ μιὰ λαϊκὴ δημοκρατικὴ καὶ κοινωνικὴ πολιτική, ποὺ θὰ ἐγγυᾶτο τὴν ἀνασυγκρότησι τῆς Γαλλίας. Ὁ ἴδιος ὁ Τορὲζ προχώρησε ἀκόμα περισσότερο. Σὲ μιὰ του συνέντευξι τῆς 10ης Νοεμβρίου 1948 πρὸς τοὺς «Τάϊμς» τοῦ Λονδίνου εἶχε δηλώσει, ὅτι «χάρις στὸ κόμμα τῶν Γάλλων ἐργατῶν ἡ Γαλλία θὰ μποροῦσε ν' ἀποφύγη τὸ στάδιο τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον εἶχαν περάσει οἱ Ρῶσσοι κομμουνισταὶ καὶ νὰ δημιουργήση μιὰ νέα λαϊκὴ δημοκρατία.

ΟΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΡΘΡΟ

Τὴν ἐπαύριον, 19 Νοεμβρίου, εἶχε δηλώσει στὸ ἀμερικανικὸ πρακτορεῖον εἰδήσεων Ι.Ν.Σ. πὼς τὸ γαλλικὸ κομμουνιστικὸ κόμμα δὲν ἐπρόκειτο ν' ἀκολουθήση τὸ παράδειγμα τῆς Ρωσσίας, ὅτι συνεδέετο μὲ τὸ κομμουνιστικὸ κίνημα ποὺ ὑπῆρχε στὴν Γαλλία ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 19ου αἰῶνος καὶ ὅτι ὁ ἴδιος ὡς πρωθυπουργός, δὲν ἐπρόκειτο νὰ θέση ἀμέσως εἰς ἐφαρμογὴν ἕνα κομμουνιστικὸ κίνημα.

«Κατὰ τὴν γνώμη μου, εἶχε δηλώσει ὁ Τορέζ, ἡ ἑνότης τῆς χώρας εἶναι ἡ ἀπαραίτητος προϋπόθεσις γιὰ τὴν γαλλικὴ ἀνασυγκρότησι». Παρ' ὅλον, ὅτι, ὅμως ἦταν ὁ μόνος ὑποψήφιος, δὲν συνεκέντρωσε στὴν ἐθνοσυνέλευσι τὶς ἀπαραιτήτους 10 ψήφους. Ὁ ἀστικὸς τύπος ἐθεώρησε τὶς δηλώσεις του ὡς ἁπλοῦν ζήτημα τακτικῆς. Ἐγὼ ὅμως ἔχω τὴν αἴσθησι, ὅτι ὁ Τορὲζ ἤθελε εἰλικρινῶς γιὰ τὸ γαλλικὸ κομμουνιστικὸ κόμμα μιὰ πολιτικὴ προσηρμοσμένη στὶς ἰδιαίτερες γαλλικὲς συνθῆκες, μιὰ πολιτικὴ ποὺ νὰ μὴν εἶναι ἀντίγραφο καὶ ἀκόμη λιγώτερο ὄργανο τοῦ σοβιετικοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος. Τὴν ἴδια ἐντύπωσι εἶχα καὶ κατὰ τὴν διάρκεια μιᾶς μακρᾶς συνομιλίας μαζί του στὶς 7 Δεκεμβρίου. Ὁ Τορὲζ μοῦ ἐπανέλαβε τὶς ἰδέες ποὺ εἶχε ἐκθέσει μὲ τὶς δηλώσεις του πρὸς τὸν τύπο καὶ μὲ ρώτησε ἂν τὶς εἶχα ὑπ' ὄψιν μου. Ἐγὼ τοῦ ἀνέφερα ἐν περιλήψει ἕνα ἄρθρο τοῦ Τίτο ποὺ εἶχε δημοσιευθῆ μὲ τὸν τίτλο «Εἰδικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος καὶ τῆς ἐπαναστατικῆς μεταμορφώσεως τῆς νέας Γιουγκοσλαβίας» καὶ ποὺ εἶχε δημοσιευθῆ στὸ πρῶτο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «Κομμουνίστ» τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1946.

Ὁ Τορὲζ μὲ παρεκάλεσε νὰ τοῦ στείλω μιὰ μετάφρασι τοῦ ἄρθρου ἐκείνου, ποὺ δὲν τὸ εἶχε διαβάσει. Ὅπως μοῦ ἐδήλωσε εἶχε ὕστερα ἀπὸ ὅσα τοῦ εἶπα, τὴν αἴσθησι ὅτι οἱ ἀπόψεις του ἦταν οἱ ἴδιες μὲ ἐκεῖνες ποὺ ἀνέπτυσσε στὸ ἄρθρο του ὁ Τίτο. Τοῦ ἔστειλα τὴν μετάφρασι.

Ὅταν τὸν ἐπανεῖδα στὶς 29 Μαΐου 1947, μοῦ ἐξέφρασε τὴν ἔγκρισι καὶ τὸν θαυμασμό του γιὰ τὸ ἄρθρο. Μοῦ ἐπανέλαβε μάλιστα ὡρισμένα ἀποσπάσματά του, π.χ. ἐκεῖνα ὅπου ὁ Τίτο ἀπαριθμεῖ διάφορες αὐθαίρετες ἑρμηνεῖες ποὺ ἐπέδιδαν τὴν ἐπιτυχία τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ μας ἀγῶνος στὰ ἀπόκρημνα βουνὰ καὶ στὰ δάση τῆς χώρας μας, στὴν μοιρολατρεία μας κ.λ.π.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Ἐνοικιάσεις

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ καὶ πωλεῖται μηχάνημα κοπῆς σταφυλιῶν. Πληροφορίαι τηλ. 991-628.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ χῶρος 200 τ.μ. παραπλεύρως «Πιρέλλι». Πληροφορίαι τηλ. 276-815 καὶ 323-002

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ κατάστημα καινουργές, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου ἀριθ. 164, κατάλληλον δι' οἱανδήποτε χρῆσιν. Τηλ. 278-213.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ γραφεῖον κεντρικὸν εἰς τὸν πρῶτον ὄροφον, πλησίον τῶν δικαστηρίων. Πληροφορίαι τηλ. 277-332.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ μικρὸ δυάρι μὲ ὅλα τὰ χρειώδη, ἐπὶ τῆς Γκότση 20 προσόψεως Α΄ ὀρόφου κατάλληλον καὶ διὰ ἐπαγγελματικὴν στέγην τηλέφ. 425-016.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ὄροφος παλαιᾶς οἰκίας εἰς καλὴν κατάστασιν, 6 μεγάλων δωματίων, τὰ τρία ἑνοῦνται μὲ τετράφυλλες, μεγάλη κουζίνα, χωριστὸ μπάνιο, πλησίον πλατείας Ὄλγας, Ἀράτου 14 α΄.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἰσόγειος ἀνεξάρτητος, γωνιαία οἰκία ἐκ πέντε (5) μεγάλων δωματίων, χώλλ, κουζίνας, λουτροκαμπινέ, μὲ δευτέραν εἴσοδον καὶ δεύτερον W.C. Πληροφορίαι τηλέφ. 421-570 ἀπὸ 9—12 καὶ 17—20 καθ' ἑκάστην.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἀντὶ 3.000 δρχ. μηνιαίως ἰσόγειος οἰκία ἐκ τεσσάρων κυρίων δωματίων καὶ λοιπῶν βοηθητικῶν χώρων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, παραπλεύρως ἀρτοποιείου Δημακοπούλου. Πληροφορίαι τηλ. 423-785.

ΤΡΙΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ἐνοικιάζονται εἰς τὴν πολυκατοικίαν Ἁγίου Ἀνδρέου 55, ἔναντι Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἤτοι δύο συνεχόμενα γ΄ ὀρόφου καὶ ἕνα 6΄ ὀρόφου. Πληροφορίαι τηλ. 422-736 ἢ 422-653.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ καινουργὴς νεόκτιστος οἰκία ἐκ πέντε (5) κυρίων δωματίων, κουζίνας, χώλλ, λουτροκαμπινέ, ἡλιόλουστος εἰς τὸν Β΄ ὄροφον μὲ βεράντες γύρωθεν, ἄνευ κοινοχρήστων. Πληροφορίαι τηλ. 421-570 καὶ 424-372 ἀπὸ ὥρας 9—12 καὶ 17—19 καθ' ἑκάστην.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ
ἔκτασις 2½ περίπου στρεμμάτων οἰκοδομήσιμος εἰς Ρίον (παραλία Γκαδόλου) σὲ τιμὴ εὐκαιρίας. Πληροφορίαι κ. Χρ. Μοίραλην, Ἀγ. Ἀνδρέου 17, τηλ. 279-169 καὶ 429-578.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ
οἰκόπεδα ἐντὸς οἰκισμοῦ Ζαρουχλεΐκων (δίπλα ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγ. Βασιλείου Παπαθωμᾶ). Πληροφορίαι:
ΤΗΛ. 221-606

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ γκαρσονιέρα Ἀστιγγος καὶ Ἁγ. Διονυσίου, τηλ. 420-808.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ κατάστημα κατάλληλον δι' οἱανδήποτε ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν μὲ ἠλεκτρικὴν ἐγκατάστασιν καὶ λοιπὰ χρειώδη ἐμβαδοῦ 50 τ.μ. Κανακάρη 230α΄. Πληροφορίαι τηλέφ. 321-089.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ὡραιότατο διαμέρισμα 3 δωματίων κ.λ.π. χρειωδῶν ἐπὶ τῆς πολυκατοικίας Νόρμαν ἀριθμ. 25 ὥρα ἐπισκέψεως ἐκεῖ ἀπὸ 7—8 μ.μ. καὶ ὅλες τὶς ἄλλες ὧρες στὴν διεύθυνση Ἀλεξίου Λασκάρεως 7 πλατεία Βεύδ.

Ζητήσεις

ΖΗΤΕΙΤΑΙ μικρὸς διὰ Πρατήριον Βενζίνης. Τηλ. 320-808.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ συνεταῖρος δι' ἐμπορικὴν καὶ βιοτεχνικὴν ἐπικερδῆ ἐπιχείρησιν. Πελατεία ἐξησφαλισμένη. Πληροφορίαι τηλ. 321-997 καὶ 320-510

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ 1) σιδερωτὴς ἢ σιδηρώτρια πρέσσας γιὰ καθαριστήριον καὶ 2) ΕΡΓΑΤΡΙΑ. Πληροφορίαι τηλ. 275-522 ἀπὸ 7—2.30 μ.μ.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ξυλουργοὶ τεχνῖτες κουφωμάτων, ἡμερομίσθιο 8 ὥρες ἐργασίας 1.000 δρχ. Πληροφορίαι τηλ. 991-979 καὶ 991-232.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ δακτυλογράφος πεπειραμένη, γνωρίζουσα Ἑλληνικὴν καὶ Ἀγγλικὴν γραφομηχανὴν διὰ πλήρη ἀπασχόλησιν. Πληροφορίαι τηλέφ. 320-492 κ. Κουτσόπουλον.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ μαθητευόμενοι ἠλεκτροσυγκολληταὶ — βαφεὺς πιστολέττου. Πληροφορίαι βιομηχανία θερμοσιφώνων TROPIKAL κ. Ἀναστ. Χρυσαΐτην, τηλέφ. 521-702.

Πωλήσεις

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ἐξοχικὸν κέντρον μὲ πλήρη ἐξοπλισμόν, μετὰ ψυγείου καὶ ψησταριᾶς. Πληροφορίαι τηλ. 272-562.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ βαρέλια εἰς ἀρίστην κατάστασιν. Πληροφορίαι τηλ. 991-628

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ διαμερίσματα 1, 2, 3, 4 δωματίων καὶ καταστήματα. Πληροφορίες Τεχνικὸν Γραφεῖον, Λόντου 76, τηλ: 325—038 καὶ 327—731.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ τρία καταστήματα 30, 37 καὶ 70 τετρ. μέτρων. Πληροφορίες Θεόδ. Κ. Ἄντινο, πολ. μηχανικό, πλατεία Γεωργίου 34. Ὧρες 6—9 ἀπόγευμα, τηλ. 279-390.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ὁλόκληρος ὁ ὄροφος παλαιᾶς τριωρόφου οἰκίας μὲ 1/3 τοῦ οἰκοπέδου γωνιακὸν ἐπὶ τῆς πλατείας Ἁγ. Γεωργίου εἰς τιμὴν εὐκαιρίας. Πληροφορίαι Μεσιτικὸ γραφεῖο κ. Καραμπέρου τηλ. 271-205.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ
Βιοτεχνία ἑτοίμων ἐνδυμάτων ἀρτίως ἐξοπλισμένη. Πληροφορίαι:
Τηλέφ. 273-275
κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΝ

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ
Τορναδόροι καὶ ἐφαρμοσταὶ πάγκου. Προτιμῶνται οἱ ἀπόφοιτοι τεχνικῶν σχολῶν ἢ ἀνεγνωρισμένων συνεργείων. Μισθὸς ἱκανοποιητικὸς καὶ συνεχὲς ὡράριον
Τηλέφωνα: 278-508 & 276-009

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκόπεδον στὴ Μέση Ἀγυιᾶ, 400 πήχεων, ἐντὸς σχεδίου πόλεως, οἰκοδομήσιμον. Πληροφορίαι τηλ. 423-622.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ κρὶς-κρὰφτ μὲ μηχανὴ 40 ἵππων Τζόνσον καὶ τρέϋλορ. Πληροφορίες τηλέφωνο 278-143.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκόπεδο ἐντὸς οἰκισμοῦ στὴν παραλία Μουρτᾶ γωνιακὸ μὲ δρόμους κ.τ.λ. εἰς τιμὴν εὐκαιρίας. Πληροφορίες Μεσιτικὸ γραφεῖο κ. Καραμπέρου, τηλ. 271-205.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκόπεδο ἐντὸς οἰκισμοῦ στὰ Μποζαΐτικα μεσημβρινὸ πλησίον τῆς θαλάσσης σὲ τιμὴ εὐκαιρίας. Πληροφορίες Μεσιτικὸ γραφεῖο κ. Καραμπέρου τηλ. 271-205.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκόπεδο γωνιακὸ μὲ ἄδεια τριωρόφου εἰς Ἀρόην, ἀνατολικὸ εἰς τιμὴν εὐκαιρίας λόγω ἐκτάκτου ἀνάγκης. Πληροφορίες Μεσιτικὸ γραφεῖο κ. Καραμπέρου, τηλ. 271-205.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ διαμερίσματα ἐκ δύο καὶ τριῶν δωματίων εἰς ἀνεγειρομένην πολυκατοικίαν στὴν διασταύρωση τῶν ὁδῶν Βορείου Ἠπείρου καὶ Ἁγίων Σαράντα, μὲ πρόσοψιν ἐπὶ πλατείας. Πληροφορίαι, τηλ. 421-305.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ
Δύο γκαρσόνια μιὰ λαντζέρα, βοηθὸς ζαχαροπλάστη καὶ ἕνας μικρὸς ὑπάλληλος διὰ τὸ Ζαχαροπλαστεῖον
ΚΑΡΑΒΙΤΗ
ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ 23,
ΤΗΛ. 277-677

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ
τεχνῖτες, ἐργάτες καὶ βοηθοί, ἐντὸς Πατρῶν
Τηλ. 223-018

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ
ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ - ΓΡΑΦΕΙΑ - ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
1) Γούναρη 192: 4 δωματίων εἰς 2ον, τριῶν εἰς 1ον ὄροφον. Κατάστημα 30 τ.μ. 2) Ἁγ. Νικολάου-Κανακάρη Διαμερίσματα 3 δωματίων εἰς 1ον ὄροφον. 3) Ἁγ. Ἀνδρέου 55—57 (ἔναντι Ἐθνικῆς Τραπέζης). Γραφεῖα προσόψεως καὶ ἀκαλύπτου χώρου. Πληροφορίαι Πατρέως 55, τηλ. 278-072 ἢ 273-655.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ
παρὰ βιοτεχνίας ἑτοίμων ἐνδυμάτων εἰδικευμένες ἐργάτριες καὶ ἀνειδίκευτες κάτω τῶν 17 ἐτῶν
Συνθῆκαι ἐργασίας ἄρισται
Τηλ. 324-447

ΠΩΛΕΙΤΑΙ διαμέρισμα τριάρι ἕτοιμον δευτέρου ὀρόφου, διαμπερὲς λούξ, εἰς περιοχὴν Σταδίου καὶ σὲ τιμὴ εὐκαιρίας. Πληροφορίες Μεσιτικὸ γραφεῖο κ. Καραμπέρου, τηλ. 271-205.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ἐπιχείρησις ἑστιατόριον στὸ κέντρο τῆς πόλεως μὲ ὅλα τὰ σκεύη ἐν πλήρη λειτουργία, μὲ σοβαρὲς εἰσπράξεις. Ἐνοίκιον φθηνό, διὰ πρώτη φορὰ στὴν ἀγορά. Τιμὴ εὐκαιρίας. Πληροφορίαι Μεσιτικὸ Γραφεῖο κ. Καραμπέρου, τηλ. 271-205.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ εἰς τὸ Γραφεῖον μας τὰ κάτωθι ἀκίνητα: 1) Οἰκόπεδα ἐντὸς Σχεδίου Πόλεως καὶ οἰκισμοῦ. 2) Οἰκίαι ἐντὸς τῆς πόλεως μὲ 500.000 — 600.000 — 750.000 καὶ 900.000 δρχ. 3) Διαμερίσματα: Γκαρσονιέρες διάφορες ἀπὸ 280.000 — 350.000 τῶν 35 τ.μ. ἑτοιμοπαράδοτες, τῶν 2 δωματίων, 3—4 καὶ 5 δωματίων μὲ πολὺ καλὲς τιμές. 4) Καταστήματα εἰς διαφόρους περιοχὰς τῆς πόλεως. 5) Δενδροπερίβολα καὶ περιοχὲς πλησίον τῆς πόλεως. Ἐπίσης κτῆμα παραθαλάσσιον μὲ τιμὴν εὐκαιρίας σὲ θαυμασία περιοχὴ κοντὰ στὴν Πάτρα. Πληροφορίαι Μεσιτικὸν Γραφεῖον Ι. Ξουρῆ — Α. Παπαχριστοπούλου, πλατεία Καποδιστρίου 7 (Μαρκᾶτο) τηλ. 278-401.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ
γραφεῖον κεντρικὸν ἀρίστης κατασκευῆς 2 δωματίων, χώλ, WC 35 μ2 Α΄ ὀρόφου. Πληροφορίαι ἐργασίμους ἡμέρας 7-2 π.μ. τηλ. 279-827

ΠΩΛΕΙΤΑΙ
ταξὶ εἰς καλὴν κατάστασιν. Πληροφορίαι καφενεῖον Δαραμούσκα, Ζαΐμη 13 τηλ. 425.167.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ
ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ. Δύο κεντρικὲς αἴθουσες ἐμβαδοῦ 70 τ.μ. ἑκάστη Ρήγα Φεραίου 62. Πληροφορίες: τηλέφ. 220212 ἢ Ἀθηνῶν (01) 5239322

ΠΩΛΕΙΤΑΙ
ὁ 4ος ὄροφος γραφείων τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἁγ. Ἀνδρέου πολυκατοικίας ἔναντι Ἐθνικῆς Τραπέζης (πλατεῖα Τριῶν Συμμάχων) συνολικοῦ ἐμβαδοῦ 500 τ.μ. Πληροφορίαι: Πατρέως 55 ΤΗΛ. 278-072

Μαθήματα

ΕΠΙ ΠΤΥΧΙΩ φοιτητὴς Μαθηματικὸς παραδίδει μαθήματα σὲ μαθητὲς ὅλων τῶν τάξεων Γυμνασίου—Λυκείου, τιμὲς λογικές. Πληροφορίαι τηλ. 271-448.

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ Φιλοσοφικῆς, τελειόφοιτος, παραδίδει μαθήματα τῆς εἰδικότητός της εἰς μαθητὰς Γυμνασίου καὶ Λυκείου. Ἐπίσης ἀναλαμβάνει μαθητὰς Δημοτικοῦ εἰς ὅλα τὰ μαθήματα. Πληροφορίαι τηλ. 421-368.

ΠΑΡΑΔΙΔΟΝΤΑΙ μαθήματα Ἀρχαῖα, Λατινικὰ καὶ Ἱστορία ἀπὸ τεταρτοετῆ φοιτήτρια τῆς Φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, σὲ ἀνεξεταστέους μαθητὲς ὅλων τῶν τάξεων Γυμνασίου καὶ Λυκείου. Πληροφορίες ἀπὸ ὥρας 2.30 ἕως 5.30 μ.μ. καθημέρα, τηλ. 420-124.

Διάφορα

ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ νομίσματα, Ρήγα Φεραίου 85, τηλ. 278-216.

ΒΥΤΙΟΝ ἐκκενώσεως βόθρων Παν. Μιχαλάκος. Πληροφορίαι τηλ. 423-502 καὶ 421-328. Ταχεία ἐξυπηρέτησις.

ΑΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἔντυπα στὰ Τυπογραφεῖον Θ. ΚΟΥΚΟΥΡΑ Ρήγα Φεραίου 60, τηλ. 273-077.

ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΝΕΕΣ. Ἂν σᾶς ἐνδιαφέρει τὸ MARKETING, ἐλάτε νὰ συζητήσουμε. Ἔχουμε ἐνδιαφέρουσες προοπτικὲς γιὰ σᾶς. Ὀργανισμὸς «Λύχνος», Χριστιάνας Σολωμοῦ, Ἱεροθέου 100, τηλ. 330-440, Πάτρα.

ΨΥΓΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ καινουργῆ καὶ μεταχειρισμένα μὲ πολλὲς εὐκολίες πληρωμῆς. Ἀνταλλάσσομεν τὸ παλαιὸν ψυγεῖον σας μὲ καινουργές. Ἄμεσος τεχνικὴ ἐξυπηρέτησις ἀπὸ εἰδικευμένους τεχνικούς. ΘΕΟΔ. ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΣ, Γούναρη καὶ Ρήγα Φεραίου, Πάτραι, τηλ. 276-382.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ
μονοκατοικία εἰς Ψαροφάϊ μὲ προοπτικὴ 6΄ ὀρόφου καινουργὴς τιμὴ 1.150.000 δραχ. Πληροφορίαι Δημακοπούλου Παντανάσσης 39—41, Α΄ ὄροφος τηλέφ. 221-591.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ
οἰκόπεδον ἐπὶ προσόψεως εἰς Ἅγιον Βασίλειον ἐντὸς οἰκισμοῦ διὰ μόνιμον κατοικίαν ἢ παραθερισμὸν 700 μ. ἀπὸ τὴν θάλασσα, τηλέφ. 992-137 καὶ 992-065.

Προσκλητήρια Γάμων
«Γωνιὰ τοῦ Βιβλίου»
Ἀγ. Νικολάου 32 — ΠΑΤΡΑΙ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ
αὐτοκίνητο SITROEN D. SOUPER εἰς ἀρίστην κατάστασιν. Πληροφορίαι τηλ. 279-251, 279-252

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ
1) Γκαρσονιέρα 39 τετραγωνικὰ ἔναντι Ἀρσακείου, σὲ πρόσοψη μὲ 2 μπαλκόνια 3ος ὄροφος
2) Οἰκόπεδο στὸν Καστελόκαμπο
Πληροφορίες τηλ. 277-677

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ
χῶρος ἐντὸς σχεδίου πόλεως κατάλληλος γιὰ βιοτεχνία καὶ ὁποιαδήποτε ἐπιχείρηση 380 τ.μ.
Πληροφορίαι τηλ. 421-892

ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΣ ἢ ΣΧΕΔΙΑΣΤΡΙΑ
πεπειραμένη σὲ τοπογραφικὸ σχέδιο καὶ ἔργα ὁδοποιίας
ΖΗΤΕΙΤΑΙ
παρὰ τεχνικῆς ἑταιρίας ποὺ ἑδρεύει στὴν Πάτρα.
Πληροφορίαι κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας στὰ τηλέφωνα: 272-363 ἢ 276-948, Δίδα Κανελλοπούλου

ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
Εἰς τὸ 10ον χιλιόμετρον Πατρῶν — Ἀθηνῶν, εἰς θέσιν «Τεκὲς» μεταξὺ Ἁγίου Βασιλείου — Ἀραχωβιτίκων πέντε χιλιόμετρα ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον πωλοῦνται κατοικίες, ἑνός, δύο, τριῶν, τεσσάρων κ.λ.π. δωματίων, ἀνεξάρτητες διαμπερεῖς, μὲ ἰδιαιτέραν ἐξωτερικὴ εἴσοδον, μὲ βεράντες στὴν θάλασσα καὶ στὸ βουνό, μὲ ἀτομικὸ καλοριφέρ, καὶ σὲ ἔκτασι 5.000 μ2 ἀνάμεσα στὴν θάλασσα καὶ τὴν παλαιὰν Ἐθνικὴ ὁδὸν
Πληροφορίαι: Ὁδὸς Πατρέως ἀρ. 55
ΤΗΛΕΦ. 278-072 — 273-655

ΝΕΟΝ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΧΡΗΣΤΟΥ Ι. ΑΡΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΙΑΤΡΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΟΥ—ΡΑΔΙΟΛΟΓΟΥ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α΄ 11— (1ος ὄροφος)
ΤΗΛ. 274-058 — ΠΑΤΡΑΙ

Dr ΓΕΡ. Σ. ΡΩΜΑΝΟΣ
ΜΑΙΕΥΤΗΡ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ
Δέχεται καθημερινῶς: 11.30 — 1 π.μ. καὶ 6—8 μ.μ.
ΙΑΤΡΕΙΟΝ: ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 29
Τηλ.: 223-455, τηλ. οἰκίας: 223-488 καὶ 274-726
Μαιευτικαὶ καὶ Γυναικολογικαὶ Παθήσεις — Ἀνδρικὴ καὶ Γυναικεία Στείρωσις — ΚΡΥΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

ΝΕΑ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ
ΔΗΜ. ΒΑΣ. ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ
ΙΑΤΡΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΟΥ — ΡΑΔΙΟΛΟΓΟΥ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 16—18 — ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΛΓΑΣ
Παραπλεύρως Α΄ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος
Τηλ. 221-220. Τηλ. οἰκίας 321-065 ἢ 429-093
ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΦΟΡΗΤΟΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑ

ΚΩΝ. ΦΩΤ. ΠΑΝΙΤΣΑΣ
ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ ΚΑΙ ΜΙΑΟΥΛΗ 45
Δέχεται 8.30 — 12.30 καὶ 5.30 — 8.30 μ.μ.
ΤΗΛΕΦ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ 327-954
καὶ τηλέφ. οἰκίας 322-988

ΧΑΡ. Γ. ΜΑΡΟΥΛΗΣ
ΜΑΙΕΥΤΗΡΑΣ - ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ
Δέχεται καθημερινῶς 9 - 12 π.μ. καὶ 6 - 9 μ.μ.
Ἰατρεῖον πλατεῖα Γεωργίου 20, τηλ. 223-611, καὶ οἰκίας 322-838

ΝΕΟΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΝ
Ο ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Ἀφιχθεὶς ἐξ Ἀμερικῆς, ἔπειτα ἀπὸ πολύμηνον ἐπιστημονικὴν παρακολούθησιν, ἐγκατεστάθη καὶ δέχεται ἐπὶ συνεντεύξει, γωνία
ΚΟΡΙΝΘΟΥ — ΠΑΤΡΕΩΣ 51, (1ος ὄροφος)
ΤΗΛΕΦ. 221-935
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΤΕΛΕΙΟΤΑΤΑ — ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

ΚΩΣΤΑΣ Η. ΚΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
Δέχεται καθ' ἑκάστην 9-1 & 5-9
Κανακάρη 159-161, τηλ. 220-514
καὶ οἰκίας 324-382

ΑΝΤ. Π. ΚΟΣΚΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
Δέχεται καθ' ἑκάστην εἰς τὸ ἰατρεῖον τοῦ Κορίνθου—Παντανάσσης 48 Ἐπὶ συνεντεύξει
ΤΗΛΕΦ 220 878

ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ»
ΜΟΝΑΔΑ ΤΕΧΝΗΤΟΥ ΝΕΦΡΟΥ
& ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
Dr ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Π. ΤΡΙΓΚΑ
ΕΙΔΙΚΟΥ ΝΕΦΡΟΛΟΓΟΥ — ΠΑΘΟΛΟΓΟΥ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 3
ΤΗΛΕΦ. ΙΑΤΡΟΥ 270-917
ΑΣΘΕΝΩΝ 270-939
ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟ ΚΛΙΝΙΚΗΣ: 222230—31—32—33

ΑΝΔΡ. Γ. ΣΚΑΝΑΒΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ
ΕΙΔ. ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ
Εἰδικευθεὶς ἐπὶ τετραετίαν εἰς τὰς Ἰατρικὰς Σχολὰς CARDIFF καὶ MANCHESTER ΑΓΓΛΙΑΣ
Δέχεται καθημερινῶς 8—1 καὶ 5.30—8.30 πλὴν Σαββάτου ἀπογεύματος, Ἀράτου 17—19 (Πλατεῖα Ὄλγας)
ΤΗΛΕΦ. Ἰατρείου καὶ οἰκίας 220-520

ΔΗΜ. Α. ΣΑΜΟΥΡΗΣ
ΜΑΙΕΥΤΗΡ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ
Μαιευτικαὶ — Γυναικολογικαὶ Παθήσεις — Στείρωσις
Δέχεται καθημερινῶς 9—1 π.μ. καὶ 5.30—8 μ.μ. καὶ Σάββατο 9—2 μ.μ.
ΙΑΤΡΕΙΟΝ ΑΡΑΤΟΥ 20 (3ος ὄροφος)
Τηλέφωνα: 223-071, 323-218 καὶ 325-135

Dr ΑΝΔΡΕΑΣ Δ. ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ
ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ — ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
(Νοσοκομεῖον Α. Συγγροῦ)
REGISTRAR OF ST. JOHN'S HOSPITAL FOR DISEOSES OF THE SKIN, UNIVERSITY OF LONDON
Δέχεται εἰς τὴν Ἀθήνα Σκουφᾶ 35 καὶ Βουκουρεστίου τηλέφ. 3619-542, καθ' ἑκάστην 6—8.30 πλὴν Σαββάτου

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΦΩΤΟ ΤΣΙΓΚΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
αρτιν 1931
ΠΑΤΡΑΙ — ΑΘΗΝΑΙ
κλισσε δι'ολας τας εκτυπωσεις εφημεριδων · περιοδικων βιβλιων · διαφημισεων · αφισσων κλπ εντυπων
πολυχρωμα · μονοχρωμα
ΠΑΤΡΑ : ΦΙΛΟΠΟΙΜΕΝΟΣ 47 ΤΗΛ. 276 203
ΑΘΗΝΑ : ΓΕΡΑΝΙΟΥ 6 ΤΗΛ. 5240 761